

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

มี เป็นคำกริยาที่มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ที่น่าสนใจยิ่งกริยาหนึ่ง
ผู้เขียนสังเกตเห็นว่า

๑. คำกริยา มี เป็นกริยาที่ปรากฏในตำแหน่งของประโยคใน โครงสร้างผิว
ได้ต่าง ๆ กัน

เกิดต้นประโยค

๑) ก. มีคนเดินมาหาคุณ

ข. *คนเดินมาหาคุณ มี

เกิดระหว่างนามวลี ๒ นามวลี

๒) ก. เขา มีเงิน

ข. *มีเงินเขา

เกิดหลังนามวลีได้โดยไม่ต้องมีนามวลีเป็นกรรม

๓) ก. เขา มี (เธอจน)

ข. *มีเขา (เธอจน)

* หมายถึงประโยคที่ใช้ไม่ได้หรือประโยคที่ผิดไวยากรณ์

๒. คำกริยา มี ที่ปรากฏในประโยคแต่ละชนิด มีความหมายที่ต่างกันด้วย
 คำกริยา มี ที่เกิดในประโยคที่ ๑) ก. มีความหมายว่า เกิด ปรากฏ
 คำกริยา มี ที่เกิดในประโยคที่ ๒) ก. มีความหมายว่า เป็นเจ้าของ
 คำกริยา มี ที่เกิดในประโยคที่ ๓) ก. มีความหมายว่า รวม

ด้วยเหตุที่คำกริยา มี ปรากฏในตำแหน่งต่าง ๆ กันของประโยคในโครงสร้างผิว
 อีกทั้งยังมีความหมายต่างกันด้วย ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า คำกริยา มี จะปรากฏใน
 ตำแหน่งอื่นใดของประโยคอีกได้บ้าง ทำหน้าที่อะไรบ้าง และเมื่อปรากฏในตำแหน่ง
 เหล่านั้นเป็นคำกริยาคำเดียวกันหรือไม่ ซึ่งถ้าได้ศึกษาให้ละเอียด และสามารถแยกหน้าที่
 และความหมายของคำกริยา มี ในแต่ละตำแหน่งเหล่านี้ได้ จะทำให้ได้รับความรู้และเข้าใจ
 ลักษณะของภาษาไทยในเรื่องคำกริยาได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของคำกริยา มี
๒. เพื่อกำหนดว่าคำกริยา มี เป็นรายละเอียดคำโดยพิจารณาจากลักษณะ
 ทางวากยสัมพันธ์ และอรรถศาสตร์

สมมติฐานในการวิจัย

มี เป็นคำกริยาที่มีความหมายได้หลายอย่าง และความหมายเหล่านั้น
 จะมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางวากยสัมพันธ์แบบต่าง ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ศึกษาเฉพาะคำกริยา มี ที่เกิดเป็นกริยาเท่านั้น
๒. ศึกษาภาษาไทยกรุงเทพฯ โดยไม่คำนึงถึงภาษาย่อยทางสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สํารวจรวบรวมและศึกษาเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยแบ่งออกเป็น ๒ หมวดคือ งานวิจัยเกี่ยวกับวากยสัมพันธ์ไทย และงานวิจัยเกี่ยวกับประ โยคลักษณะต่าง ๆ
๒. เก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลจากบทละครวิทยุและบทละคร โทรทัศน์ บทความที่เขียนด้วยภาษาพูด ตลอดจนการสนทนาระหว่างบุคคลต่าง ๆ หรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้อื่น
๓. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตำแหน่งที่ปรากฏใน โครงสร้างผิว ความหมายของคำที่ปรากฏในตำแหน่งต่าง ๆ และจำแนกคำกริยา มี ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ตามแนวไวยากรณ์ปริวรรตแปรรูป
๔. วิเคราะห์คุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ และจัดประ เภทคำกริยา มี ตามแนวทฤษฎีการก
๕. สรุปและ เสนอผลการวิเคราะห์

ความสำคัญหรือประ โยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

๑. ได้รับความรู้ที่ช่วยให้เข้าใจลักษณะทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของ คำกริยา มี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความรู้และความเข้าใจเรื่องระบบคำกริยาของภาษาไทย
๒. ความรู้นี้อาจจะนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างประเทศ และการสอนภาษาต่างประเทศแก่ผู้พูดคนไทยหรือการแปล
๓. เกณฑ์ในการวิเคราะห์จำแนกประ โยคที่คำกริยา มี ปรากฏอยู่ อาจจะไปใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ลักษณะประ โยคต่าง ๆ ของภาษาไทยได้